

Een goede relatie tussen hulpverlener en hulpvrager is een kritieke succesfactor voor continuïteit en een goed verloop van hulpverlening. Ook de verstandhouding tussen ouder(s) en minderjarigen heeft een niet te miskennen impact.

Soms loopt de hulpverlening vast of is er een conflict dat maakt dat de hulp niet opgestart geraakt. Een jongere, zijn ouders en de hulpverleners geraken het bijvoorbeeld niet eens over wat er moet gebeuren. Of er is een conflict tussen een jongere en zijn ouders, waar geen gesprek meer mogelijk lijkt. Het kan dan gaan om meningsverschillen tussen ouders en kinderen over de gewenste hulpverlening of het verloop ervan, of om meningsverschillen tussen hulpverleners en minderjarigen of ouders over het verloop en het opzet van hulpverlening. Dan wordt er best naar een oplossing gezocht. Om breuken in de hulpverlening te vermijden, kunnen zowel jongeren, ouders als hulpverleners een beroep doen op een onafhankelijke bemiddelaar.

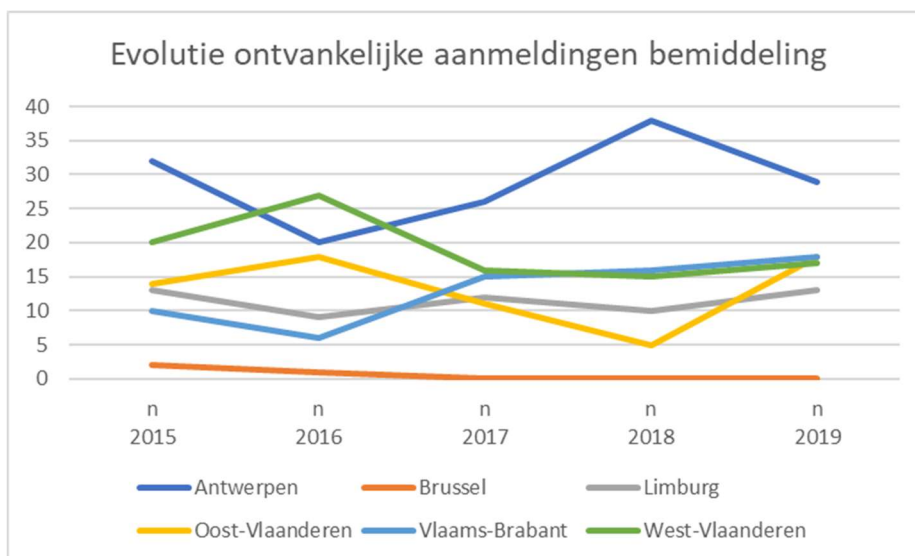
Bemiddeling herstelt de dialoog tussen minderjarigen, ouders, opvoedingsverantwoordelijken en betrokken hulpverleners met het oog op het oplossen of hanteerbaar maken van conflicten, zodat de verdere hulpverlening niet in het gedrang komt of wordt stopgezet.

Dit proces wordt op gang getrokken door een onafhankelijke, onpartijdige derde: de bemiddelaar. Zijn interventie laat toe dat partijen een eigen oplossing vinden voor hun conflict. Bemiddeling in de jeugdhulp is nog relatief jong. Het is een instrument dat met de start van het nieuwe decreet Integrale jeugdhulp (2014) is ingevoerd om continuïteit in de hulp te helpen waarborgen.

Cijfers

Het totaal aantal ontvankelijke aanvragen blijft stabiel. In 2019 ontvingen we **95 ontvankelijke aanmeldingen** voor bemiddeling. Enkel in Antwerpen zien we dat de aanmeldingen een terugval kennen, maar dit werd globaal gecompenseerd door een stijging in de andere regio's. Dit resulteerde in **81 bemiddelingstrajecten**. Van deze trajecten werden er **44 trajecten volledig doorlopen**. We stellen echter vast dat bemiddeling een ruimer effect heeft op de continuïteit van hulpverlening. Door in te zetten op

communicatie werd **in 65 trajecten de hulp gecontinueerd** (= hulp loopt verder of werd aangepast), ook al werden deze trajecten niet allemaal volledig doorlopen. **13 trajecten resulteerden alsnog in een stopzetting**.

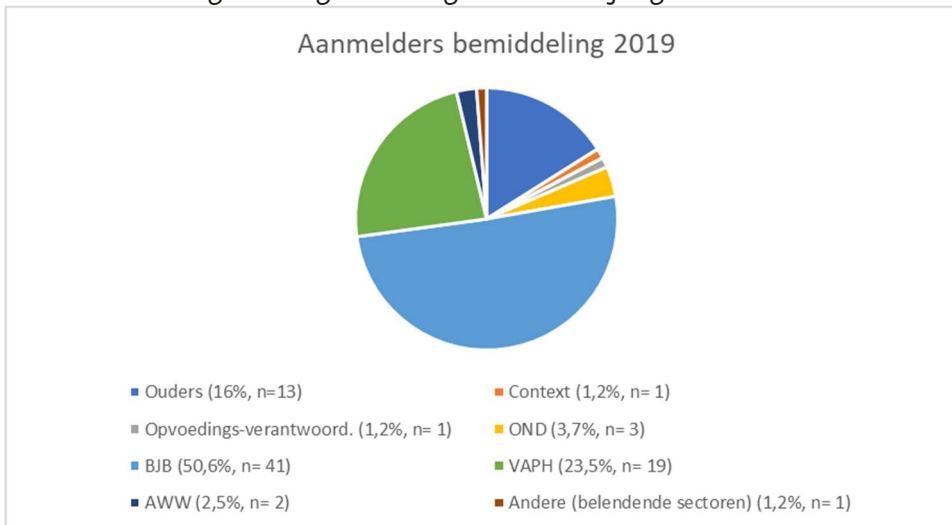

Bemiddeling 2019	aantal ontvankelijke aanmeldingen	aantal effectieve bemiddelingen	Loutere contactname	voortijdig gestopt	volledig doorlopen trajecten	Aantal bemiddelingen met stopzetting van de hulp	Aantal bemiddelingen waarbij hulpverlening verderloopt	Aantal bemiddelingen waarvan de hulpverlening word aangepast	uitkomst onbekend
Antwerpen	29	27	2	4	17	2	15	9	1
Brussel									
Limburg	13	13	0	4	6	4	7	2	0
Oost-Vlaanderen	18	12	0	3	6	2	3	7	0
Vlaams-Brabant	18	15	0	2	8	1	9	4	1
West-Vlaanderen	17	14	0	4	7	4	4	5	1
Totaal	95	81	2	17	44	13	38	27	3

Bij een bemiddeling kan elke partij, op gelijk welk moment, zich terugtrekken uit het bemiddelingsproces. Dit kan al snel, wanneer een partij bij 'contactname' door de bemiddelaar het aanbod weigert (n= 2) of, wel op het aanbod ingaat, maar het traject vroegtijdig stopt (n= 17). In 54,3% (n= 44) van de gestarte bemiddelingstrajecten hebben de partijen het proces volledig doorlopen en afgewerkt.

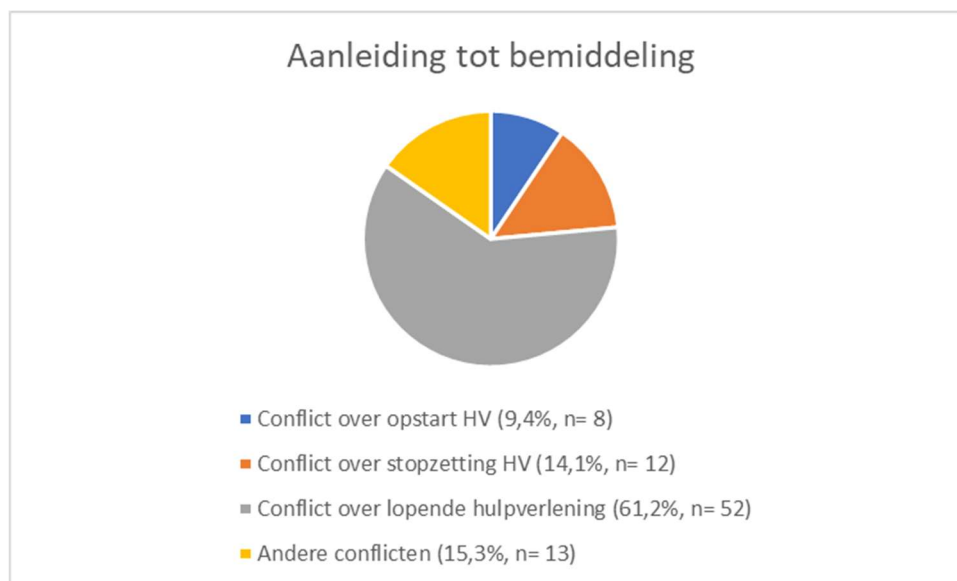
Het verschil tussen het aantal ontvankelijke aanmeldingen en het aantal effectieve bemiddelingen ligt in bemiddelingsgesprekken die nog plaatsvinden in 2020 en dus nog niet afgerond zijn in 2019. Deze zullen worden meegenomen in de registratie van 2020.

In 16% (n= 13) van de gestarte bemiddelingen komt de aanvraag rechtstreeks van ouders zelf. Het aantal aanvragen van jongeren zelf is stelselmatig gedaald: van bijna 10% (n=6) in 2016 naar 1% (n=1) in 2018. In 2019 werden er geen vragen meer gesteld door jongeren. Hiermee is het effect van de campagne 'sociaal

incapabele Michiel' van eind 2015 volledig weggeëbd. Voorzieningen BJB (50,6%, n= 41) en voorzieningen VAPH (23,5%, n= 19) zijn de grootste aanvragers.

61,2% (n=52) van het aantal bemiddelingen gaat over een conflict in lopende hulpverlening. Dit blijft het grootste aantal over jaren heen. Bemiddeling naar aanleiding van een dreigende stopzetting in de jeugdhulp staat voor 14,1% (n= 12) van het aantal bemiddelingen (een lichte daling t.o.v. 2018).

Conclusies

Bekijken we de cijfers voor 2019 dan kunnen we een aantal voorzichtige conclusies trekken. Eerst en vooral stellen we vast dat het totaal aantal vragen naar bemiddelingen erg laag blijft, dit ondanks het feit dat we duidelijk zien dat het instrument een positief effect heeft op de continuïteit van hulpverlening. We besluiten hieruit dat we meer dan voorheen moeten investeren in communicatie en bekendmaking, zowel naar hulpverleners als rechtstreeks naar cliënten zelf. Verder zien we een aantal opportuniteiten om bemiddeling beleidsmatig te verbinden met andere initiatieven, we denken hierbij aan de JO-lijn, aan het kwaliteitsbeleid van voorzieningen en aan het lopende traject binnen Opgroeien rond gedeelde verantwoordelijkheid.